

この PDF は以下の書籍から第 2 課 (p.13-p.24, p.126-p.128) を抜粋したものです。

呉人徳司. 2009. 「モンゴル語実践会話入門 МОНГОЛООР ЯРЬЖ СУРЦГААЯ」. 府中: 東京
外国語大学アジア・アフリカ言語文化研究所.

第二課 これはいくらですか
(ЭНЭ ЯМАР ҮНЭТЭЙ ВЭ?)

- Юки: Энэ ямар ном бэ?
友紀: これは何の本ですか?
- Худалдагч: Энэ бол монгол япон хэлний толь бичиг.
店員: これはモンゴル語—日本語の辞書です。
- Юки: Худалдагч аа, энэ толь бичгийг авъя.
友紀: 店員さん、この辞書を買いたいです。
- Худалдагч: Хэдийг авах вэ?
店員: 何冊お買いになりますか。
- Юки: Нэгийг авъя. Ямар үнэтэй вэ?
友紀: 一冊買いたいです。おいくらですか?
- Худалдагч: Хорин мянган төгрөг.
店員: 2万トウクルグです。

ЯРИА

CD1-19

1

Худалдагч: Сайн байна уу? Та юу авах вэ?
Ким: Уучлаарай, энэ монгол дээл үү?
Худалдагч: Тиймээ, энэ монгол дээл.
Ким: Тэр хаанахын малгай вэ?
Худалдагч: Тэр бол Оросын малгай.
Ким: Өө тийм үү, за нэг монгол дээл авъя.
Худалдагч: За май.

CD1-20

2

Ким: Тэр дарсыг авъя.
Худалдагч: Хэдийг авах вэ?
Ким: Хоёрыг авъя. Ямар үнэтэй вэ?
Худалдагч: Арван мянган (10000) төгрөг.

CD1-21

3

Мөнхөө: Гар утасны дэлгүүр хаана байна вэ?
Дорж: Гар утасны дэлгүүр гуравдугаар давхарт байна.
Мөнхөө: Баярлалаа.

CD1-22

4

Мөнхөө: Энэ шинэ гар утас уу?
Худалдагч: Тиймээ, энэ хамгийн сүүлийн шинэ утас.
Мөнхөө: Их хөөрхөн утас байна аа.
Худалдагч: Харин тиймээ, энэ маш сайн утас.
Мөнхөө: За, би нэг утас авъя.

会話

CD1-19

1

店員： こんにちは。何をお求めですか。
キム： すみません、これはモンゴル民族衣装ですか。
店員： はい、そうです。これはモンゴル民族衣装です。
キム： それはどこの帽子ですか。
店員： それはロシアの帽子です。
キム： そうですか。では、モンゴル服を一着買いたいです。
店員： はい、どうぞ。

CD1-20

2

キム： あのワインを買いたいです。
店員： 何本お買いになりますか。
キム： 二本買います。おいくらですか。
店員： 1万トゥクルグです。

CD1-21

3

ムンホウー： 携帯電話の店はどこですか。
ドルジ： 携帯電話の店は3階にあります。
ムンホウー： ありがとうございます。

CD1-22

4

ムンホウー： これは新型の携帯電話ですか。
店員： はい。これは最新型の携帯電話です。
ムンホウー： とてもかわいい携帯電話ですね。
店員： ええ、そうですね。これはとてもいいものです。
ムンホウー： じゃ、一つ買いたいです。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD1-23

энэ	これ	гар утас	携帯電話
ямар	どんな	давхар	階
толь бичгийг	辞書	авах	受けとる; 撮る
юу	なに	хаанахын	どこの
дарс	ワイン	хамгийн	一番の
тэр	それ、あれ	хамгийн сүүлийн	最新の
хэд(эн)	いくつ	шинэ	新しい
төгрөг	トゥグルグ (モンゴルの通貨)	дээл	モンゴル民族衣装
тийм	そのような、そうです	маш	とても、非常に
малгай	帽子	ямар үнэтэй вэ	いくらですか
май	どうぞ、さあ	бол	～は(主格の格助詞)
харин тиймээ	その通り	ном	本
хөөрхөн	かわいい		

会話練習に使われる単語 CD1-24

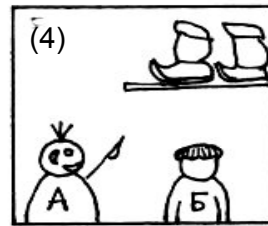
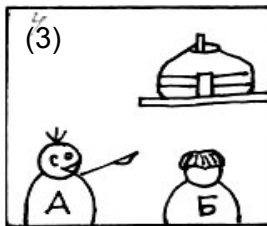
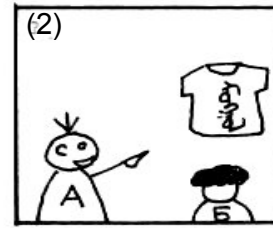
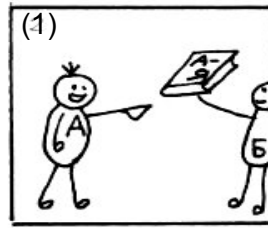
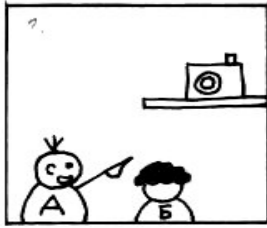
бялуу	ケーキの一切れ	том	大きい
гутал	靴、ブーツ	шар айраг	ビール
арай	少し、辛うじて	хүйтэн	寒い、冷たい
хөнгөн	軽い	хүнд	重い
зургийн аппарат	カメラ	богино	短い
цамц	シャツ	ойрхон	近い
айраг	馬乳酒	гэр	家
Богд уул	ボグド山	уул	山
шалгалт	試験	хэцүү	難しい
цаг	時計、時間	их	とても
байшин	家、建物	сурах бичиг	教科書
урт	長い	загвар	型、見本
футболк	Tシャツ	халуун	暑い、熱い
дэвтэр	手帳、ノート	үнэтэй	高価な
компьютер	コンピュータ	Сүхбаатарын хөшөө	スフバートル像
өндөр	(背が) 高い	газрын зураг	地図
даавуу	布	аяга	お椀
чанга	強い、きつい	ачаа	荷物
богино үс	ショートカット (髪型)	алим	りんご
сул	弱い、緩い	муу	悪い
жижиг	小さい、些細な	хол	遠い
цай	お茶	байх	ある、いる
хөгжим	音楽; 楽器		

会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ) CD1-25

1

A: Батаа, энэ юу вэ?

B: Энэ бол зургийн аппарат.

1 толь бичиг 2 цамц 3 гэр 4 монгол гутал 5 Монголын газрын зураг

会話練習 CD1-26

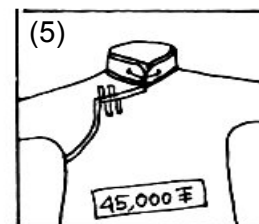
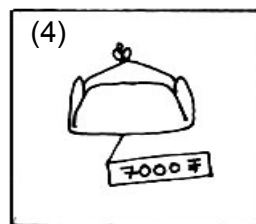
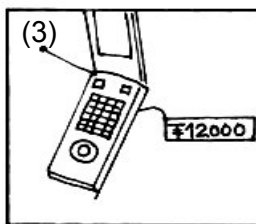
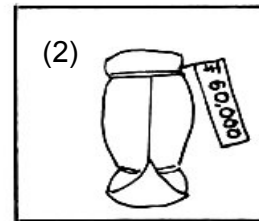
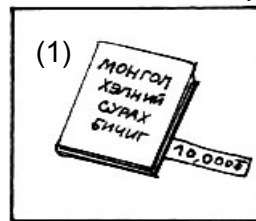
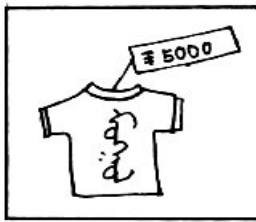
2

A: Футболк авъя.

B: Аа за, май.

A: Ямар үнэтэй вэ?

B: 5000 төгрөг.

1. монгол хэлний сурах бичиг, 10,000 Т 2. монгол гутал, 60,000Т
3. гар утас, 12,000Т 4. малгай, 7000Т 5. монгол давуу дээл 45,000Т

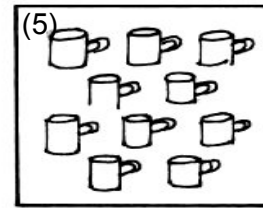
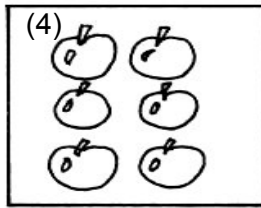
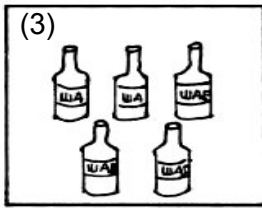
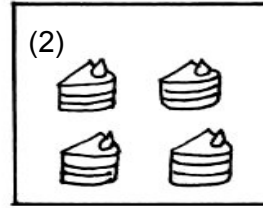
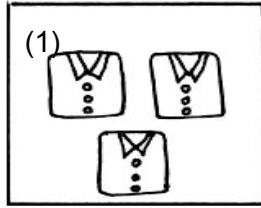
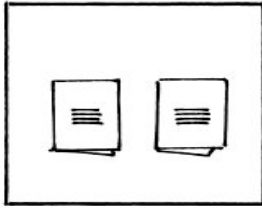
会話練習 CD1-27

3

Мандах: Би дэвтэр авъя.

Худалдагч: Хэдэн дэвтэр авах вэ?

Мандах: Хоёрыг дэвтэр авъя.

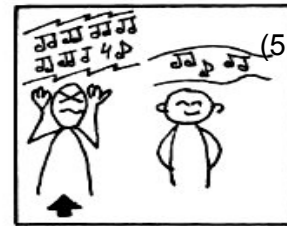
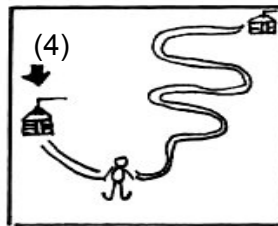
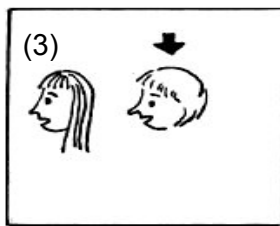
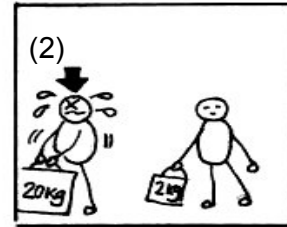
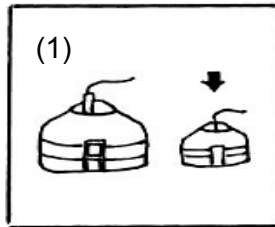
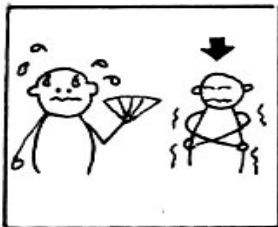
1. цамц, гурав 2. бялуу, дөрөв 3. шар айраг, тав
4. алим, зургаа 5. аяга, арав

会話練習 CD1-28

4

А: Халуун байнаа!

Б: үгүй, хүйтэн байна.

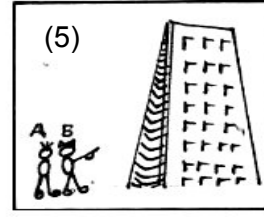
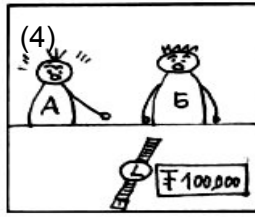
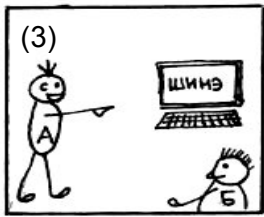
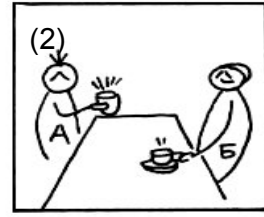
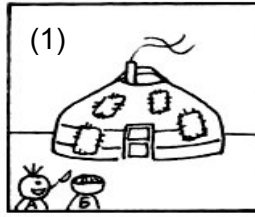
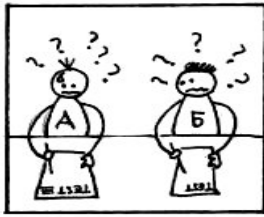
1. том, жижиг гэр 2. хүнд, хөнгөн ачаа 3. урт, богино үс
4. хол, ойрхон гэр 5. чанга, сул хөгжим

会話練習 CD1-29

5

A: Тэр шалгалт хэцүү байсан уу?

Б: Тиймээ, их хэцүү байсан.

1. гэр, муу
2. цай, халуун
3. шинэ, компьютер
4. цаг, үнэтэй
5. байшин, өндөр

形容詞 (Тэмдэг нэр)

том	大きい (な)	бага	小さい (な)
өндөр	高い	нам	低い
урт	長い	богино	短い
үнэтэй	高価な	хямд	安い
хүнд	重い	хөнгөн	軽い
шинэ	新しい	хуучин	古い
хол	遠い	ойрхон	近い
халуун	暑い	хүйтэн	寒い
бохир	汚い	цэвэр	清潔な、きれいな

モンゴル語の数詞

	基数字	序数詞(1)	序数詞(2)
1	нэг/нэгэн	нэгдүгээр	нэг дэхь
2	хоёр	хоёрдугаар	хоёр дахь
3	гурав/гурван	гуравдугаар	гурав дахь
4	дөрөв/дөрвөн	дөрөвдүгээр	дөрөв дэхь
5	тав/таван	тавдугаар	тав дахь
6	зургаа/зургаан	зургадугаар	зургаа дахь
7	долоо/долоон	долоодугаар	долоо дахь
8	найм/найман	наймдугаар	найм дахь
9	ес/есөн	есдүгээр	ес дэхь
10	арав/арван	аравдугаар	арав дахь
11	арван нэгэн	арван нэгдүгээр	арван нэг дэхь
12	арван хоёр	арван хоёр дугаар	арван хоёр дахь
20	хорь/хорин		
30	гуч/гучин		
40	дөч/дөчин		
50	тавь/тавин		
60	жар/жаран		
70	дал/далан		
80	ная/наян		
90	ер/ерен		
100	нэг зуу		
1000	нэг мянга		
10000	арван мянга		
100000	нэг зуун мянга		

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

呼びかけに用いる助詞 (Дуудах сул үг)

аа : Бат аа ! Оюун аа !
ээ : Цэцэг ээ ! Эмээ ээ ! Хүүе ээ !
оо : Дорж оо ! Хорол оо !
өө : Өвөө өө ! Төвшин өө !

所属接尾辞 -x

人称代名詞の後に-x をつけば、その人物に所属される物を指す。

би 「私」 — миний 「私の」 — минийх 「私のもの」
чи 「あなた」 — чиний 「あなたの」 — чинийх 「あなたのもの」
та 「あなた」 — таны 「あなたの、あたたたちの」 — таных 「あなたのもの、あたたたちのもの」
бид 「私たち」 — бидний 「私たちの」 — биднийх 「私たちのもの」
та нар 「あなたたち」 — та нарын 「あなたたちの」 — та нарынх 「あなたたちのもの」
тэр 「彼、彼女」 — түүний 「彼の、彼女の」 — түүнийх 「彼のもの、彼女のもの」
тэд 「彼ら、彼女たち」 — тэдний 「彼らの、彼女たちの」 — тэднийх 「彼らのもの、彼女たちのもの」

例 : Энэ ном минийх. Энэ үзэг чинийх.
この本は私のものです。 このペンはあなたのものです。

Энэ гэр биднийх. Энэ нутаг та нарынх.
この家は私たちのものです。 この土地はあなたたちのものです。

与位格 -д, -т (Өгөх орших тийн ялгал)

名詞語幹につけ、間接目的語 (与格) を表すほか、場所・位置を示す状況語を表す。日本語の「～に、～で」に対応する。

- 1) 語末が子音 г, с, р で終わる名詞語幹に -т をつける。
дэлгүүр-т 「店に」、тасаг-т 「部で、部局で」、цаг-т 「～時に」

例 : Дэлгүүрт шинэ бараа ирсэн. Гурван цагт уулзъя.
店に新しい品物が来ました。 3時に会いましょう。

- 2) 語末が上記以外の子音で終わる語幹名詞語幹には -д をつける。
例 : анги-д 「クラスで」、багшид 「先生に」、
нохой-д 「イヌに」、оюутан-д 「大学生に」

例 : Би нохойд мах өгсөн.
私にイヌに肉をやった。

人称代名詞の与位格による変化

主格	与位格	例文
би	надад	Надад нэг сайхан дугуй байна.
чи	чамд	Чамд үзэг байна уу?
та	танд	Танд баяр хүргэе.
тэр	түүнд	Түүнд ном өгөөрэй.
бид	бидэнд	Бидэнд сайн толь бичиг хэрэгтэй.
та нар	та нарт	Та нарт асуулт байна уу?
тэд	тэдэнд	Тэдэнд асуулт байхгүй.

对格 -ыг, -ийг, -г (Заах тийн ялгал)

モンゴル語では動作・行為の直接目的語を表し、日本語の格助詞の「を」に意味・機能的に対応する对格語尾には **-ыг, -ийг, -г** の3種類がある。名詞語幹に以下のように付加する。

1) **-ыг** を男性語につける。

例：**модыг**「木を」、**усыг**「水を」

2) **-ийг** を女性語、または **ж, ч, ш, ь, г, и** で終わる語につける。

例：**хүнийг**「人を」、**ачийг**「恩を」、**багшийг**「先生を」

3) **-г** を長母音、二重母音 **н** (隠れた **г**) で終わる語につける。

例：**цагдааг**「警察を」、**толгойг**「頭を」、**анг**「割け目を」

一人称の希求形 -я, -ё, -е

Эгшиг ба жишээ		я	е	ё
А	авах もらう	авъя	=	=
Аа	хаах 閉める	хаая	=	=
Ай	хайх 探す	хайя	=	=
Э	эрэх 探す	=	эрье	=
Ээ	нээх 開ける	=	нээе	=
Эй		=		=
И	ирэх 来る	=	ирье	=
Ии	хийх する、作る	=	хийе	=
О	Орох 入る олох 見つける	=	=	оръё ольё
Оо	Ороох 巻く	=	=	орооё
Ой	ойх 反射する	=	=	ойё
Оё	оёх 縫う	=	=	оёёё
У	Угтах 迎える ухах 掘る	угъя ухая	=	=
Уу	уух 飲む хуулах 剥す、書き写す	ууя хуулья	=	=
Уй	Уйлах 泣く	уйлья	=	=
Уя	уях 結ぶ	уяъя	=	=
Ө	өгөх 与える	=	өгье	=
Өө	Хөөх 追い出す	=	хөөе	=
Ү	үзэх 見る	=	үзье	=
Үү	өгүүлэх 持って行かせる	=	өгүүлье	=
Үй	Үйх	=	үйе	=

動詞語幹に希求形の接尾辞 -я, -ё, -е をつけて、1 人称の意志、願望を表す。日本語の「～しよう、～したい」に対応する。

例：

Би хөдөө явъя.

私は田舎に行きたいです。

Бид тэр өрөөнд оръё.

私たちはあの部屋に入りましょう。

Би мөд ирье.

私は後で来ましょう。

練習問題 (ДАСГАЛ)

1. 次の文のかっこの中の人称代名詞を与位格に変化させなさい。

1. Та (би) таксины зогсоол зааж өгнө үү?
2. (Тэр) утасны карт байна уу?
3. (Чи) монгол мөнгө байна уу?
4. (Та) паспорт байна уу?
5. (Та) асуулт байна уу?
6. (Би) асуулт байна.

2. 次の疑問文に対する答えを完成させなさい。

1. Энэ хэний ном бэ? Энэ би_____.
2. Энэ хэний цүнх вэ? Энэ тэр_____.
3. Тэр хэний дэвтэр вэ? Энэ чи_____.
4. Энэ хэний шүхэр вэ? Энэ та нар_____.
5. Тэр хэний гэр вэ? Тэр манай_____.

3. 次の例の動詞に希望形-я, -е, ө を正しくつけなさい。

1. За хамт шар айраг уух.
2. Бид сургууль руу явах.
3. Би цамц авах.
4. Би мэдээ үзэх.
5. Би танд хоол хийх.

第二課 これはいくらですか

ЭНЭ ЯМАР ҮНЭТЭЙ ВЭ?

ХАРИЛЦАН ЯРИА

CD1-25

1

- A: Батаа, энэ юу вэ?
Б: Энэ бол зургийн аппарат.
А: Батаа энэ юу вэ?
Б: Энэ бол толь бичиг.
А: Батаа энэ юу вэ?
Б: Энэ бол цамц.
А: Батаа энэ юу вэ?
Б: Энэ бол монгол гэр.
А: Батаа энэ юу вэ?
Б: Энэ бол монгол гутал.
А: Батаа, энэ юу вэ?
Б: Энэ бол Монголын газрын зураг.

CD1-26

2

- A: Футболк авъя.
Б: Аа за, май.
А: Ямар үнэтэй вэ?
Б: 5000 төгрөг.
- 1 А: Би монгол хэлний сурах бичиг авъя.
Б: Аа за, май.
А: Ямар үнэтэй вэ?
Б: 10000 (арван мянган) төгрөг
- 2 А: Би монгол гутал авъя.
Б: Аа за, май..
А: Ямар үнэтэй вэ?
Б: 60,000 (жаран мянган) төгрөг
- 3 А: Би гар утас авъя.
Б: Аа за, май.
А: Ямар үнэтэй вэ?
Б: 12000 (арван хоёр мянган) төгрөг
- 4 А: Би малгай авъя.
Б: Аа за, май.
А: Ямар үнэтэй вэ?
Б: 7000 (долоон мянган) төгрөг.

- 5 А: Би монгол давуу дээл авъя.
Б: Аа за, май.
А: Ямар үнэтэй вэ?
Б: 45,000 төгрөг.

CD1-27

3

- Мандах: Би дэвтэр авъя.
Худалдагч: Хэдэн авах вэ?
Мандах: Хоёр дэвтэр авъя.

- 1 А: Би цамц авъя.
Б: Хэдэн цамц авах вэ?
А: Гурван цамц авъя.
- 2 А: Би бялуу авъя.
Б: Хэдэн бялуу авах вэ?
А: Дөрвөн бялуу авъя.
- 3 А: Би шар айраг авъя.
Б: Хэдэн шар айраг авах вэ?
А: Таван шар айраг авъя.
- 4 А: Би алим авъя.
Б: Хэдэн алим авах вэ?
А: Зургаан алим авъя.
- 5 А: Би аяга авъя.
Б: Хэдэн аяга авах вэ?
А: Арван аяга авъя.

CD1-28

4

- А: Халуун байна аа!
Б: Үгүй, хүйтэн байна.

- 1 А: Таны гэр том уу?
Б: Манай гэр жижиг.
- 2 А: Таны ачаа хөнгөн үү?
Б: Миний ачаа хүнд.
- 3 А: Таны үс урт уу?
Б: Миний үс богино.
- 4 А: Танай гэр хол уу?
Б: Манай гэр ойрхон.

- 5 А: Хөгжим сул байна уу?
Б: Хөгжим чанга байна.

CD1-29

5

- А: Тэр шалгалт хэцүү байсан юу?
Б: Тиймээ, их хэцүү байсан.

- 1 гэр, муу
2 цай, халуун
3 шинэ, компьютер
4 цаг, үнэтэй
5 байшин, өндөр

第三課 質問する

АСУУЛТ АСУУХ

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD1-36

1

- А: Сайхан гэр байна. Тэр хэний гэр вэ?
Б: Тэр бол Ууганбаатарын гэр.

- 1 А: Том зурагт хаана байна вэ?
Б: Том зурагт гэрийн хойморт байна.

- 2 А: Хоёр хундага хаана байна вэ?
Б: Хоёр хундага ширээн дээр байна.

- 3 А: Хөөрхөн нохой хаана байна вэ?
Б: Хөөрхөн нохой гэрийн гадаа байна.

- 4 А: Гоё цүнх хаана байна вэ?
Б: Гоё цүнх гэрийн хаяанд байна.

- 5 А: Сайн машин хаана байна вэ?
Б: Сайн машин гэрийн урд байна.

CD1-37

2

- А: Уучлаарай, бие засах газар хаана байна вэ?
Б: Бие засах газар тэнд байна.